

فرهنگ سازی سنگ بنای کار جمعی

عکس: Kat

فیروزه فروزانفر - روزنامه نگار

در میان ایرانیان کار تیمی ضعیف است و این یک واقعیت است. واقعیتی که از کمبود دانش و آگاهی درباره ظرفیت های کار تیمی ناشی می شود. برای ایجاد فرهنگ کار جمعی افراد باید خود را باور کنند و به یکدیگر اعتماد داشته باشند به اهمیت مشورت پی برده و هر یک خود را، حلقه ای بدانند که تنها با پیوندشان به یکدیگر زنجیر محکمی ساخته خواهد شد. البته وجود بعضی جاذبه های شغلی در هر منطقه، ضعف مدیریت و عدم شناخت نسبت به تاثیرات کار تیمی مانع از بروز و شکل گیری استعدادها و ظرفیت های بالفعل در قالب تشکل های گروهی گردیده است که باید در این زمینه کار ترویجی و آموزش بیشتری صورت گیرد تا فرهنگ کار جمعی بر فضای جامعه و محیط کار حاکم گردد. کار ترویجی که تا همگان دریابند فردی عمل کردن و داشتن روحیه فردگرایی برخلاف تصور برخی، اصلا موضوع مثبتی نیست بلکه جنبه های منفی فراوانی دارد. در واقع چون انجام فعالیت های گروهی نیاز به فعالیت و هم فکری و همکاری گروهی دارد، فردگرایی در آن آسیب و افت تلقی می شود. بنابراین شاید از نقد شدن می ترسیم که به فعالیت جمعی تن نمی دهیم. □ اما به هر حال امروز امکان هیچ فعالیت و عمل معطوف به نتیجه، بدون کار تیمی ممکن نیست. تیم سازی یکی از اقداماتی است که هر سازمان، نهاد یک گروهی از خرد تا کلان برای بهبود عملیات و بهبود فرآیند تصمیم گیری انجام می دهد. تنها در گرو فعالیت تیمی است که مشارکت افزایش می یابد و بعنوان یک وسیله در جهت مدیریت بهتر قرار می گیرد.

اصولا بدون کار تیمی گروه شکل نمی گیرد چرا که گروه را تنها می توان به تعدادی از افراد اطلاق کرد که پیرامون هدف و برنامه ای مشترک گرد می آیند و با یکدیگر درکنش و ارتباط متقابل و تعامل موثر هستند. ارتباطی که از روابطی پایدار الگو گرفته و از نظم پیروی می کند و دارای ساختار است و تک تک اعضای خود را به مثابه گروه تلقی می کنند. شرط هم این است که اعضاء اهداف گروه را عمیقا "درک کنند و به یکدیگر اعتماد داشته باشند و جمعی تصمیم بگیرند. گروه های که همواره به دنبال افزایش فعالیت تیمی هستند با تعهد کار می کنند و به افزایش توانمندی یکدیگر توجه می کنند. این گروه ها انعطاف پذیر هستند و اطلاعات را بین اعضا تقسیم می کنند.

در این میان نقش مدیریت و رهبری در تیم دارای اهمیت است. مدیر واقعی فردی است که توانایی ایجاد کار تیمی را دارد. به عبارتی نقش مدیر در تکوین چنین فرآیندی ویژه است. بهترین مدیر فردی است که می تواند از تعدادی از افراد تیم بسازد. بنابراین هیچگاه نباید از نقش مدیریت که فعالیت تیمی و تاثیرات آن را هم باور دارد و هم توانایی ایجاد آن را دارد غافل شد.

اما به نکات زیر درباره یک تیم و اعضای آن توجه کنید :

- سطوح بالای ارتباطی
- اطمینان و اعتماد
- خوش بینی
- انتظارات بالا از یکدیگر
- مشارکت همه ی اعضا
- تعهد به اهداف مشترک

و در آخر اینکه بدون همکاری، هیچ شانس برای رسیدن به هدف نخواهند داشت.

همچنین اعضای یک تیم بخوبی می دانند تنها با فعالیت گروهی و جمعی می توانند به دست آوردهای زیر دست یابند. دست آوردهایی چون :

- خلاقیت بیشتر
- افزایش انگیزه
- افزایش توجه به هم افزایی و خلاقیت
- کاهش ریزش کارکنان (رفتن کارکنان از سازمان)
- افزایش ارتباطات
- استفاده ی بهتر از منابع
- تصمیم گیری بهتر
- فرهنگ سازی سنگ بنای کار جمعی □

□ وقتی افراد قصد انجام کاری دارند باید کنار هم و با هم کار کنند و احتیاج به مدارای بیشتری است. افراد باید به يك سطح رشد شناختی و عاطفی رسیده باشند تا بتوانند خود را به جای دیگران قرار دهند و از دیدگاه دیگران موضوع را بررسی کنند. این احتیاج به رشد یافتگی دارد و البته پیش از آن فرهنگ سازی دارد. اگر در سازمان ها اتاق فکری وجود داشته باشد و افراد مختلف فکرهايشان را روی هم بریزند و از همه کارشناسان نظرخواهی شود بیشتر افراد به کار جمعی و تضارب آرا سوق داده می شوند. رسانه ها به ویژه رادیو و تلویزیون که مخاطب دارند می تواند بر روی فرهنگ سازی کار جمعی موثر باشند. بنابراین رسانه ها می توانند به این موضوعات جهت مثبتی داده و با فعالیت های گروهی خیلی آرام کتاب ها و مجلات کارشان را شروع کنند؛ چون در يك مقطع زمانی قابلیت اثربخشی دارند. به هر حال فرهنگ سازی احتیاج به يك برنامه گسترده دارد آن هم در همه سطوح. از همان بدو تولد فرزند خانواده سپس مدرسه و بعد از آن جامعه باید کار خود را شروع کند. کم کم این فکر تزریق شود نه به صورت آرایشی و نمایشی که از مدرسه تا دانشگاه کادر مدرسه این موضوع را باور کنند که کار گروهی چه مزیت هایی دارد. جلب توجه جوانان به کار جمعی می تواند آثار بزرگی برجای بگذارد.

در نهایت باید گفت: « کلید اصلی تقویت تفکر کار جمعی در نظام آموزش است . تفکری که از زمان کودکی و نوجوانی باید آغاز شود.»